

УКРАЇНА

(19) UA (11) 79765 (13) C2
(51) МПК (2006)
A01G 17/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) ПРОЦЕС ОМОЛОДЖУВАННЯ БАГАТОРІЧНОЇ ДЕРЕВИНИ КУЩІВ ВИНОГРАДУ

1

(21) 20040605166

(22) 29.06.2004

(24) 25.07.2007

(46) 25.07.2007, Бюл. №11, 2007р.

(72) Паволой Пилип Тимофійович, Лянний Олександр Дмитрович, Власов В'ячеслав Всеволодович, Поляков Василь Іпатійович

(73) Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова"

(56) SU A1 1576041, 07.07.90.

Зотов В. Виноград на стенах домов и во дворах. Одесское книжное издательство. 1960. С.94-99.

Василевский И.Н., Спасибенко В.Н., Малтабар Л.М. Наш опыт омоложения виноградных насаж-

2

дений без потери урожая. Виноград и вино России. 2000, №4, с.37-38.

(57) Процес омолодження багаторічної деревини кущів винограду, що передбачає вирощування 1-2 пагонів-замінювачів з сплячих вічок на багаторічній деревині, підв'язування їх до опори, обрізування застарілої багаторічної частини куща і формування плодкових ланок, який відрізняється тим, що відновлення рукава здійснюється при наявності на кущах 10-20% нормальнорослих пагонів шляхом зменшення навантаження кущів пагонами на 20-25%.

Винахід відноситься до галузі сільського господарства, а саме виноградарства.

Найближчим технічним рішенням є спосіб омолодження застарілого розгалуження ствола, який вміщує вирощування 1-2 пагонів-замінювачів з сплячих вічок на багаторічній деревині з допомогою обламування в два прийоми:

а) - коли пагони досягають 2-3 см залишають 3-4 пагони; б) - через 12-14 днів залишають один-два пагони-замінювачі, підв'язування їх до опори, обрізування застарілої багаторічної частини куща, розміщеної вище пагона-замінювача і формування плодкових ланок.

[В.Зотов. Виноград на стенах домов и во дворах. Одесское книжное издательство. 1960.С.94-99].

Недоліком способу є те, що при повному омолодженні виноградного куща урожай за перший рік втрачається повністю, а на другий - на 50-70%.

В основу винаходу поставлено завдання вдосконалити процес омолодження багаторічної деревини кущів винограду шляхом незначного зниження навантаження, що призводить до стимуляції розвитку пагонів-замінювачів для формування нових штамбів і плодкових ланок і підвищує продуктивність виноградних насаджень.

Технічний результат - збільшення строку експлуатації насаджень на 10-15 років, відновлення

кущів без втрати урожайності в період переформування.

Поставлене завдання виконується тим, що в процесі омолодження багаторічної деревини кущів винограду, який вміщує вирощування 1-2 пагонів-замінювачів з сплячих вічок на багаторічній деревині, підв'язування їх до опори, обрізування застарілої багаторічної частини куща і формування плодкових ланок, згідно винаходу відновлення рукава здійснюється при наявності на кущах 10-20% нормальнорослих пагонів шляхом зменшення навантаження кущів пагонами на 20-25%.

Наявність на кущах 10-20% нормально рослих пагонів свідчить про порушення сокоруху та зменшення сили росту кущів, тобто вони потребують відновлення багаторічної деревини (рукавів, штамбів). Запізнення на 1-2 роки з оновленням багаторічної деревини призведе не тільки до ще більшого зменшення приросту пагонів, але і втрати урожаю винограду.

Зменшення навантаження на 20-25% здійснюється при обламуванні на кущах зайвих пагонів, що викликає їх розвиток біля основи рукавів та штамбів. Це дає змогу відновити формування кущів без значних втрат урожаю винограду.

Спосіб здійснюється таким чином.

Виноградний кущ зі здоровою кореневою системою омолоджується для отримання господарсь-

C2
(13)

79765
(11)

UA
(19)

ке повноцінного урожаю і виведення основних скелетних частин куща.

При обрізуванні кущів визначають на них кількість нормальнорослих здерев'янілих однорічних пагонів. Наявність 10-20% нормально рослих пагонів свідчить про погіршення сили росту кущів та необхідність оновлення багаторічних розгалужень куща.

Весною при обламуванні навантаження на кущ зеленими пагонами зменшується на 20-25%.

В перший рік забезпечується вирощування на кущі 2 пагонів біля основи штамбу. По мірі росту їх підв'язують до опори. Коли пагони перевищують висоту проєктованого штамбу на 40-50см, їх обережно згинають, підв'язують горизонтально до дроту і прищипують верхівки. При цьому на пагонах розвиваються пасинки, які використовують для формування плодкових ланок на горизонтальних плечах кордону. Пасинки на майбутніх плечах кордону проріджують через 1-2 вузли.

На другий рік при весняному обрізуванні видаляють штамби та плечі старих кордонів. Сила росту та продуктивність кущів підсилюється при своєчасному догляді, внесенні добрив, зрошенні та ретельному захисті рослин від шкідників та хвороб.

В перший рік омолодження збирають урожай, який складає 70-80%. На другий рік видаля-

ють старі штамби та плечі кордонів та формують плодові ланки на плечах молодих кордонів. Урожай винограду складає 50-70% від середнього багаторічного.

Приклад 3. Випробування здійснювалось на сорті винограду Сухолиманський білий в дослідному господарстві "Таїровське". При наявності 15% нормально рослих пагонів на кущі стала необхідність оновити кущі винограду. На протязі першого року вегетації був сформований штабб куща висотою 100-120см. Після підв'язування його до дроту прищипнули верхівку. Із старих кордонів зняли урожай, який склав 54 центнерів з гектара. На другий рік при весняному обрізуванні видалили штабб та плечі старих кордонів. На омолоджених плечах кордонів із пасинків сформували плодові ланки на горизонтальних плечах кордону і прорідили їх через 2 вузли. В перший рік з омолодженого куща отримали урожай, який склав 50-70%, тобто 43ц/га.

В дослідному господарстві "Таїровське" за допомогою запропонованого процесу проведено омолодження кущів винограду сортів Аліготе, Одеський чорний і Сухолиманський білий на площі 6га без втрати урожайності в період переформування. Це дозволило збільшити строк експлуатації виноградних насаджень на 10-15 років.

Приклади Операції	Прикл. 1	Прикл.2	Прикл. 3	Прикл. 4	Прикл. 5
Наявність на кущах нормальнорослих пагонів, %	5	10	15	20	30
Зниження навантаження куща пагонами, %	10	20	22	25	35
Висновки	Продуктивність куща низька	В перший та другий рік переформування кущів урожай винограду складав 43-54 ц/га, а починаючи з третього року -66-74 ц/га. Строк експлуатації виноградних насаджень збільшується на 10-15 років.			Низька урожайність виноградного куща